

♦ P o e z i y a

Emin PİRİ

QIZ QALASI

Bakının bəkarəti
Qız qalası,
tək tənha yalqız qalası...

Harda darıxan varsa,
Qız qalasını göstər.
Hər qız qalası yanında
bir oğlan qalasını istər.
Ancaq
Şuşa qalasına
qonaq getmək də
keçir könlündən
Qız qalasının.

Sahəng alib çiyinə
sudan göldüyü günlər
qalib dəbəni altında,
qalib zamanın altında.

Anlaya bilmir
ayaq səslərinə dölaşan
əcnəbi sözləri, kəlmələri,
uzaqlardan gəlmələri.

Dolanbac pillələrdə
fırıldan zumanın başı.
Qız qalası
danızı uzanan barmağımızda
üzük qayı.

Poeziya

Gecələr qoynuna qaçıb
cırmaqlayalar dağalar stoyını.
Tutsa,
guya qalxb siləck
əsrərdən bori
doluxsunan gözlərini.

Qucaqlayıb bu qalanın kölgəsini
üzinə sūrtar danız.
Uyuyar işqılı şəhər,
piçılıyla daşşar dağalar
birdən oyansa, Bakı
sual dolu baxışlarına
Qız qalası
nə cavab verər?!

Səhər...
Qız qalası
üz-gözündə donizin izi.
Günəş boylanar,
qızarar öpüs yeri...

Əşrlərin daş yaddaşında
süzər qolları,
dövrəsindəki qızlarla
yalı getmək istəyər -
qollarım açan olsa.
Bəlkə də qoşulub gedər,
keçər eşqin dənizindən
Yelena kimil...
Götürüb qaçan olsa.

ÖLƏN DÖNİZLƏRİ KİM AĞLAR?..

Günəş işığına, gəmi fittinə oyanih
dənizdən çıxır buludları.
Bu şəhər
bəxti tora ilisib bahçəyin -
tilova galırıñ balıqları.
"Bəs hərdədi,
yola galın balıqlar,
yola gedən balıqlar,
pullu-pulsuz,
hamısı
pula gedən balıqlar?"

Söymə bu dənizi, balıqçı qardaş,
xırda soxulcana galımsız hər balıq.
Bir dəfə də öpüs qoy tilovuna
bəlkə, sevgiyə aldamb
bir balıq düşə "torunə".

Balıqlar dənizi sevdiyi kimi
dünyada sevdiyiñ bir qadın olsa,
sən onun, o sənini hayatın olsa,
biryoluñ atarsan toru, tilovu.

Həmi "mənim Tanrıñ" deyib
tək Allahı
öz aralarında
bəls bilmədikləri tək,
yüz illərdi bu dənizi
bölür, bölür
bəls bilmir adamlar.
Bu qədər tordan, tələdən
neçə çıxıb bu dəniz?
Bils bilmir adamlar.

Dəniz soyuqlayıb,
neftçilər çəritib belini,
qan alır bu dənizdən.

Ha, balıqqı qardas, belə...
nə soyudğaymadan,
nə susuzluqdan ölücək
bu dəniz...
Qorxuram qansızlıqdan ölä!

Ölən dənizlər var,
ölü dəniz var.
Ölən dənizləri görən kim ağlar?!...
Bir gün bu dənizin başı üstündə
durub saçlarını yolar buludlar...

OYUN

Əsərimi soyutmaq istəyirəm
bir şeylə:
təpik vurasan yer kürəsinə
Marsla Venera arasından keçə,
sən də sevinəsan "Qol vurdum!!!" deyə.

Günəş yürüyü ardañca,
qışqırıb bagıra arxanca,
əl atıb saçını yola-
ay oğlan, topunu qaytar dala.

Ən çox sevdiyi qadından da
bezir adam.
Başının üstə qaldırıb
Yer kürəsinə
soxasan Marian çökəkliyinə
bir qadın ucbatından.

Günəş dar ağacı,
dünya edam kürsüsü -
haqq-nahaq asıl həmi.
... bu Yer kürəsinə
sapand daştaş
atıb Bermud üçbucagına
gizlədəsan özünü.

İsanın saqqalı kimi
dalgalanır günəş şəfəqləri -
həvarılar dövrüsində.
Bir sahər oyaniñ gocəcik
başqa Qalaktikaya köçüb
planetlərdən birisi.

Şeytan barmağında
ipləri yellənən beşikdi bu Yer.
Demək, tabutmuş bu beşik
yatırmaqçın ölüleri.

Bu dünya oyundu -
oynar
kişiyə qadın,
adamlı Şeytan.
...Alnimiza
bu oyunun hesabını
çoxdan yazıb
Oynadan.

SURIYA

Şeytani daşlayır
nə qədar zavvar.
Hara yoxa çıxır
atılan daşlar?
Bəlkə, usaqların başına düşür?!

"Allah, Allah" deyir
bu daş atanlar.
Kim idi, axı,
bəlkə, şeytan daşlayırdı Allahı?!
Atılan daşlardan
atılan usaqlara
xoşbəxtlik sarayı tikmək olardı.

Sevməz Şaxta babanı
burda usaqlar.
Hüdəviyyən torbasından yox,
tabutban çıxarar.
Oyuncaq yerinə
bayram gecəsi
buxarıdan mərmə atar.

Şəriət qamçularına
gərək yox burda.
Yer kürsünün meridianları
hər yerde qamçaya çevrilib
kürayində qadınların.

Əri cəbhədə olan
hamılsı gelin
hər an gələ biləcək
qara xəbərin qorxusundan
uşaq salır.
Analar uşaq yox,
şəhid doğur daha.

Yeni İsalar doğulur,
daşlanır Məryamlar.
Birçə günahı varsa,
ər yoluñu gözləməkdə.
Asıl İsalar,-
günahı atasızlıq...

Oyuncaq silahlardan da
qorxur uşaqları -
birdən dili açılar!!!
Allah da köməyə gəlmir!
Canına qorxu düşüb körpalərin -
balğa, terrorcular
əsir götürüb onu da?

Hamidən çox uşaqları sevər
mühəribələr.
Kiminin alnından,
kiminin gözündən öpər.
Tanrı
daha tez sevdiklərinə aparır deyirlər.
Allahın öpişəndə,
balğa, elə bu güllələr?!

Dollardan boylanan,
dollaarda can verən canab
qumışib gülərdü ciblərdə.
Axan göz yaşları,
tökülen qanları
taza nəfəs kimi
can verir ona.

Həyasızcasına təpiklər,
güllələr döyməz qapını...
Anaların alındıñ alıb
beşiyi özü yellər
mərmilər...

Ağlayanda qidiqlayıb
guldürə körpələri.

Bu qızçıqaz da
cupplulu barmaqlarıyla
qidiqlayıb
atasının baş daşını.
Uşaq ağı...
Yadında belə qalıb,
bəlkə, guldürə bildi atasını...

USAQLIQ İLLƏRİM ASAN KEÇMƏYİB

Çətin keçib uşaqlığım,
ayaqqabım yırıldarı
böyüyündə ayağım.
Ayığınız böyüməsin deyə
dua etmişinizmi heç?!
Uşaqlıq illərim asan keçməyib...

Sərhədin
tikanlı maftilləri kimi görünəndi
kasib uşaqlarının gözündə
məktəb bəstətinin qapısı.
O sərhədi keçə bilmək
alın yazımıza qarşı
ən böyük işyan idi,
balğa da həyatımızın
ən böyük inqilabi!

Anamın erkən ağaran saçlarında
görünürdü
ala bilmədiyi oyuncaqlar,
taleyin oyuncığına çevrilmişdik.
Bəs, hardayı
körpaləri sevən Tanrı!?

Hindus olmasaq da,
atamızın cibinə görə
bölmüşdülər bizi
sinif otaqlarında
kastalara.
Dəniz suları okean sularına
qarışmadığı kimi
bizi qarışdırmadılar...
Heç da sevgidən udmur
okean balıqları
dəniz balıqlarını.
Oynayanda belə varlı uşaqları
bizi özlərinə yaraşdırmadılar.
Paltarının yamağını gizləməkdi

varlıkların gözündən
kasib uşaqlarının oyunu.

Kişilər ağlamaz deyən anam
yerimə özü ağlar,
nagıl söylərdi...
Göydən üç alma düşməzdə amma,
deməzdə bunu anam,
qorxardı ki,
birdən ürəyimiz alma istəyər...

ÖLÜM KÖLGƏSİ

Aldadasan hamını...
Ela özünü da,
Tanrımlı da,
Onun yazdığı
75 illik ömrü da.
28 yaşında
atasan özünü
dənizin qolları arasına.
Cirasan alın yazısının qalan səhifələrini,
bahıqlar öpə gözündən,
yosunlar anantək bələyə səni.
Allah köks ötürüb deyə:
"Bağışla,
bağışla manı..."
Menim gicüm çatan iş deyil bu iş-
alın yazısında proqnozlarım
özünü doğrultmur buralarda heç....

İkiəlli yapışb tavandakı ipdən
özünü asan gancın kölgəsi,
körpüdən ölümüñə təraf boyanın
bir başşasının da kölgəsi
boğulub dənizdə çıxdan...
Bax, bir balıq da
asır özünü göydən.
Ancaq kölgəsi hələ də üzür dənizdə.
Kölgəmiz cassatlı çıxır,
deysən, özümüzdən.

Səni sevmək
zülüm bir işdi -
burda doğulmaq kimi,
alın yazısını
sondan əvvələ oxumaq kimi...
Səni sevmək
müsləman orucunda iftara gələn
çoxillik şərab kimidi...
Bir az da
hərdən çımdıklayıb qabırğasını

Özrayilla məzələnməkdəi,
Burda səni sevmək,
burda yaşamaq
Özräyil kölgəsində sürünməkdəi.

Orda
həbsxana divarları ucalır,
bir ağaç boyaları həyatından.
Hər mövşüm gözətçi budayır
divarlarından çıxan budaqlarını.
Azadlığı
məftilliördən kənara çıxan
kölgəsi dadır bu ağacın.

Allah,
yuxularımız neça,
onları da yazmışan alın yerinə?!
Şeytan Allahın,
geçə gündüzün,
mən sonin,
yuxular həyatın kölgəsidi.

ANALAR DA ÖLÜR

Səni də aldadarlar,-
analar olmaz deyə.
Qırxında, ya ilindi
görüşünə gedərsən.
Qəbrin qolları yoxdu ki,
qalxbə səni queağlaya.
Gözəbrindən öpar ancaq
hardan gəlib, hara getdiyi
bilinməyən
bir bulud parçası.

Uşaq evinə
yetim kimi atılıb
dişlanarkən anlarsan-
analar ölürlə!!!

Yuxuda
anannı alları bilib,
yatacağın soyuq
dəmir barmaqlarını sixarsan.
Qucağılayıb yatdırıq
cansız aylı balası
geçəyarısı
soyuq tar içində oyadıb səni
gözlerimin düz içmə pişəldər:
"Analar da ölürlə, dostum..."

Yaman şaxtalı keçər
yetimliyin qış faslı.

Bax,
soyuqdan titrəyən
gülün, çiçəyin
indi yuxusunda kəpənək uçur.
Bəs, sənin yuxuna
hansi mələk enib, balaca?!

Böyüdükcə
bu dünyanın ən gözəl xanımları
ince barmaqlarıyla toxunar saçlarına,
toxunar...
Hər qadının əlinde
axtararsan,
oxşayarsan ananın
qabarlı barmaqlarını.
Anan yoxdu deyə
ən çox sevdiyin
qadına da qışqanarsan xoşbəxtliyini...

Sən nə bilirsən, balaca?
Hələ özün də bilmədən
böyükəyə can atursan
soyuq torpaq qucağına
isti ana qeynundan.

Bundan sonra lay-lay deyib
yatırmazdən.
Yuxundan oyadar
anasızlığın lay-layları.
Analar fərqli ölürlər,
anasızlar eyni cür ağlayır ancaq.

Tora düşmüs
dəfənən balası kimi ağlarsan.
Dünya dəniz acıgözülü ilə
udar göz yaşlarını.
Necə anaların,
anaların necə öldüyüünü
Anlarsan,
Anlarsan...

DÜNYANIN ƏN TƏMİZ YALANI

Yağma qar,
yağma
əlcəyim olmasa da,
əllərim üşünür mənim.
Atamın
"Daha yeddi yaşın var,
böyük kişisən,
heç kişi da əlcək taxar?!"
sözləri üzəndür məni.

Yalan danışmayı bacarmır atam -
dodaqlarının titrəməsindən,
gözlerinin dolmasından bilinir
ciblərinin boşboğazlığı...
Qar qardaş,
dünyanın ən təmiz
yalanı sansən.

Qar qardaş,
mənə görə yox,
atama görə yağma.
O, yalan danışmayı bacarmır.
Ata-oğul arasına girmə, qar.

Yağma,
çırkıllı əllər atmasın səni,
çırkıllı ayaqlar altında
azmasınlar temizliyini.
Təmiz dillər
çırklanməsin sənə görə,
yağma.

Uşaqların sizaldən
barmaqlarında üzümə,
isti əlcəklərində qızın, qar.

...Uşaq əllərini özləmişdi qar:
qar vardi;
uşaqlar yoxdu;
mühərribə qovmuşdu
yavrlular torpaqlarından.
Onların yerində
tanklar oynayırdı.
Qar ağlayırdı uşaqlar üçün,
can verirdi
tankların
qanlı tırtılları altında.

Qar istəyir uşaqlar -
tanksız,
yalansız,
əlcəkli qar.
Yağırsansa belə yağ, qar!

ÜSTÜ-BAŞI TOZLIZ ŞEİR

Nə olsun ki, yanaşram
adın bilmədiklərimə.
Mən şeir yazmırıam, xanım,
dadın bilmədiklərimə.

Hayandansan, haralısan
elə də maraqlı deyil.
Heç səndən əvvəlkilər də
dünyanın maralı deyil.

Gah nazını, gah fikrini,
gah da yükünü çəkirəm.
Mən yazıq çarmixa gedən
İsa çəkəni çəkirəm.

Vurulmuşam,
divarına
vurulan bir şəkil kimi.
Çəkirsən məni özünə
quraqlıqda çat-çat olmuş
torpaq suyu çəkən kimi.

İyde ağacı altından
qıraq ol, xatası çıxar.
Bu sakit may gecəsinin
fevral ayı səsi çıxar.

Mən şeir yazmiram, xanım,
dadın bilmədiklərimə.
Nə olsun ki, yanaşıram
adın bilmədiklərimə.

